

Juridisk rådgivning for kvinner **JURK**

Det Kongelige Justis- og politidepartement
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Oslo, 05.11.04

HØRINGSUTTALELSE – EGENANDELER – FRI RETTSHJELP

Deres ref: 200410252 A-AK IME

Juridisk rådgivning for kvinner (JURK) viser til brev av 06.10.04, og takker for tilliten som høringsinstans.

Innledningsvis vil JURK bemerke at departementets høringsnotat bærer preg av å være et hastverksarbeid. På side 1 første avsnitt kan det virke som om grunndelen på kr 770 er ment å gjelde for alle, og at tilleggsdelen på 25 % av saksomkostningene kun gjelder for de som har en inntekt over kr 100 000. Dette samsvarer imidlertid ikke med ordlyden i lovforslaget.

Departementet har foreslått å gjeninnføre egenandeler på fri rettshjelp. JURK mener det er en del betenkeligheter forbundet med departementets forslag, og vil komme med følgende bemerkninger.

Økonomiske og administrative hensyn

JURK viser til høringsnotatet side 2, punkt 3, første avsnitt. Det går klart frem at det er de økonomiske og administrative fordelene som har vært de avgjørende hensynene bak forslaget om gjeninnføring av egenandeler. De økonomiske hensyn bør ikke veie så tungt at det går utover rettssikkerheten.

Videre vises det til høringsnotatets side 3, andre avsnitt. Det fremgår her at gjeninnføring av egenandeler skal føre til et bredere tilbud. Bare under denne forutsetningen kan en gjeninnføring av egenandeler forsvares. Skal de økonomiske og administrative hensyn vektlegges, må de ressurser som spares føres tilbake til ordningen ved for eksempel å utvide saksområdet.

Telefon:
22 84 29 50
Faksnr:
22 84 29 51

Telefonhenvendelse:
Man & Ons
kl 09 - 15
Tir kl 17 - 20

Klientmottak:
Arbinsgt. 7
Tir kl 12 - 15
Tir kl 17 - 20

Postadresse:
Postboks 2691
Solli
0204 OSLO

JURK mener at forslaget gir inntrykk av å være et hastverksarbeid. Ved en gjeninnføring av egenandeler er det viktig å kartlegge de konsekvensene dette kan få.

Grunddelens størrelse

Dersom departementet etter en forsvarlig vurdering vedtar å gjeninnføre egenandelene har vi dette å bemerke i forhold til egenandelens størrelse.

JURK slutter seg til det Juss-Buss har skrevet om grunddelens forhold til den offentlige salærsatsen, i sin høringsuttalelse under punkt 2.2.

JURK viser til høringsnotatet side 3, første avsnitt. Departementet uttaler her at en moderat bruk av egenandeler ikke vil føre til at noen vil lide rettstap. JURK mener at en grunddel på kr 770 er meget høy. Vi kan ikke se at dette er en moderat bruk av egenandeler. Vi kan heller ikke se at departementet har grunnlag for sin påstand om at ingen vil lide rettstap ved en egenandel av en slik størrelse. Særlig sett i sammenheng med at inntektsgrensen for å betale egenandel settes så lavt som kr 100 000.

Inntektsgrensen for å betale egenandel

Departementet foreslår at inntektsgrensen for å betale egenandeler skal være en årlig bruttoinntekt på kr 100 000. JURK mener generelt at inntektsgrensen er altfor lav.

Videre mener vi at det må gjøres en gradering, der man særlig tar hensyn til forsørgeransvar. Det er av stor betydning for økonomien om man har ansvar for barn. Videre er det særlig tyngende økonomisk om man er enslig med ansvar for barn. Det er flere kvinner enn menn som er i en slik situasjon, og endringen vil da særlig svekke disse kvinnenes rettssikkerhet.

Departementet har foreslått at i saker med fri sakførsel skal det betales en egenandel på 25 % av saksomkostningene, med et tak på fem ganger grunddelen. Den lave inntektsgrensen får særlig betydning her.

Innkrevning av egenandeler

JURK slutter seg til det Juss-Buss har uttalt om innkrevning av egenandeler, i sin høringsuttalelse under punkt 2.4.2.

JURK viser til notatet side 2, fjerde avsnitt. Departementet uttaler her at det ved den tidligere ordningen var forbundet store utgifter med innkrevningen av egenandelene. Det er også forbundet store utgifter med utregningen av egenandelene for domstolene.

JURK mener at en innføring av egenandeler ikke kan skje før det foreligger et tilfredstillende forslag til hvordan innkrevningen skal gjennomføres.

Konklusjon

JURK mener at forslaget slik det er utformet, vil frata de med dårligst økonomi deres faktiske mulighet til å benytte seg av ordningen med fri rettshjelp. Dette er en meget uheldig virkning, da ordningen nettopp skal sikre flest mulig adgang til rettssystemet.

Vennlig hilsen JURK

Marte Strand Eriksen

Møyfrid Eggebø